

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 01.09.2025

§ 96

Mikroliikenneluvan käyttöönotto

3440/08.00.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikenneinsinööri Juhana Polojärvi, 044 482 6402

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että mikroliikennelupa otetaan käyttöön 1. päivänä tammikuuta 2026.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 25.08.2025

§ 260

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää, että mikroliikennelupa otetaan käyttöön 1. päivänä tammikuuta 2026.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Uuden mikroliikennelupaa koskevan sääntelyn tausta ja keskeinen sisältö

Liikenne- ja viestintäministeriö on 6.3.2025 antanut eduskunnalle hallituksen esityksen mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 12/2025 vp). Esityksessä ehdotettiin liikenteen palveluista annettuun lakiin lisättäväksi säännökset mikroliikenneluvasta ja siihen liitettävistä lupaehdoista. Esityksen tavoitteena on antaa kunnille aikaisempaa paremmat työkalut mikroliikkumisen hallintaan ja liikenneturvallisuuden parantamiseen. Lisäksi esityksessä ehdotettiin muutoksia tieliikennelakiin, ajoneuvolakiin ja ajoneuvojen siirtämisestä annettuun lakiin.

Tasavallan presidentti vahvisti 13.6.2025 lain liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta, jolla liikenteen palveluista annettuun lakiin (320/2017) lisätään uusi mikroliikennepalvelun tarjoamista koskeva 2 a luku ja 262 §:ään (60/2022) uusi 6 kohta.

Lakimuutokseen sisältyvän uuden 18 b §:n mukaisesti yhteiskäyttöisten ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa ja 29 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen sekä moottorilla varustettujen polkupyörien ammattimaisen vuokralle tarjoamisen edellytyksenä kunnan hallinnoimalla alueella on, että palveluntarjoajalla on voimassa oleva mikroliikennelupa. Mikroliikenneluvan myöntää hakemuksesta se kunta, jonka alueella ajoneuvoja tarjotaan vuokralle. Kunta voi liittää mikroliikennelupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta tarpeellisia

ajallisia tai alueellisia ehtoja, jotka koskevat vuokrattavien ajoneuvojen ajonopeuksia, pysäköintiä ja käyttöalueita. Kunta voi lisäksi liittää lupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä ajallisia tai alueellisia ehtoja, jotka koskevat vuokrattavien ajoneuvojen lukumääriä, käyttöaikoja, käyttösovelluksen ominaisuuksia ja käyttöä koskevien anonymisoitujen tietojen välittämistä kunnalle.

Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta on tullut voimaan 1 päivänä elokuuta 2025. Sen 18 b §:n mukainen mikroliikennelupa vaaditaan kunnissa kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Kunnan päätöksellä mikroliikenneluvan käyttöönottoa voidaan lykätä, kuitenkin enintään 1 päivään tammikuuta 2026.

Nykytila ja mikroliikenneluvan alaiseksi tuleva toiminta

Tällä hetkellä Lahdessa sähköpotkulautoja ammattimaisesti vuokralle tarjoavien yritysten toiminta sekä Lahden kaupunkipyöräpalvelu tulisivat uuden mikroliikenneluvan alaiseksi toiminnaksi, kun mikroliikennelupa otetaan Lahdessa käyttöön. Lahdessa toimivien sähköpotkulautaoperaattoreiden kanssa kaupungilla on 31.12.2025 asti voimassa olevat katualueiden tilapäiset käyttöluvut, joiden ehdoissa on sovittu mm. katujen hiekanpoiston etenemisestä, pysäköinnistä ja yleisistä tapahtumajärjestelyistä. Luvat on myönnetty vuodeksi kerrallaan. Lisäksi kaupunki on julkaissut verkkosivuillaan pelisäännöt sähköpotkulautoja vuokraaville yrityksille.

Mikroliikenneluvan käyttöönotto 1.1.2026

Mikroliikennelupaa koskeva uusi sääntely on tullut edellä todetusti voimaan 1.8.2025, ja lain nojalla kuukauden kuluessa lain voimaantulosta 18 b §:n mukainen

mikroliikennelupa vaaditaan kunnissa, ellei kunta päätöksellään lykkää mikroliikenneluvan käyttöönottoa enintään 1 päivään tammikuuta 2026 asti.

Mikroliikenneluvan käyttöönoton valmistelu on käynnissä, mutta varsinainen lupaehtojen ja päätöksentekoprosessien valmistelu toimivaltapäätöksineen on odottanut lain vahvistamista, jotta valmistelu voidaan tehdä uuden lainsäädännön lopullisen sisällön mukaisesti. Tasavallan presidentin hyväksyttyä lain 13.6.2025 on saatu varmistus lakimuutoksen sisällöstä, joten mikroliikennelupaa koskeva valmistelu jatketaan kesän ja syksyn 2025 aikana. Tarkemmin ottaen mikroliikenneluvan käyttöönotto edellyttää ennen kaikkea vielä lupaehtojen valmistelua vuorovaikutuksessa mikroliikennepalveluntarjoajien sekä erilaisten käyttäjäryhmien kanssa, joiden osalta esimerkiksi pysäköintiä ja ajonopeuksia koskevilla lupaehtoilla voidaan tunnistaa olevan vaikutuksia. Lisäksi mikroliikenneluvan käyttöönotto edellyttää päätöksentekoprosessien luomista kaupunkiympäristön palvelualueella sekä hallintosäännön muuttamista ja delegointipäätöksien tekemistä, jotta itse lupaprosessi on mahdollista toteuttaa hallinnollisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisella tasolla.

Valmistelu on edellä kuvatusti vielä siinä määrin kesken, että mikroliikenneluvan käyttöönotolle ei ole edellytyksiä vielä 1.9. lukien, joka olisi lain voimaantulosäännöksen mukainen käyttöönottoajankohta ilman kunnan lykkäämispäätöstä. Ottaen huomioon erityisesti lupaehtojen ja päätöksentekoprosessien valmisteluun tarvittavan ajan, mikroliikennelupa olisi otettavissa käyttöön Lahdessa arviolta aikaisintaan joulukuussa 2025. Näin ollen lupaehtojen ja päätöksentekoprosessien huolellisen ja vuorovaikutteisen valmistelun turvaamiseksi ja mikroliikenneluvan käyttöönottoon valmistautumiseksi luvan käyttöönottoa on tarpeen lykätä siten, että mikroliikennelupaa edellytetään valmisteluun tarvittavasta ajasta riippuen viimeistään 1.1.2026 lukien. Suunnitelmana on tuoda hallintosääntömuutos päätöksentekoon syyskuussa ja mikroliikenneluvan ehdot marraskuussa 2025.

Toimivalta

Kuntalain 14 §:n mukaan kunnan yleistä päätösvaltaa käyttää valtuusto. Päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto ole siirtänyt toimivaltaansa muille viranomaisille.

Mikroliikennelupaa koskevan sääntely on uutta, eikä sen osalta toimivaltaa ole vielä määrätty muulle kaupungin muille viranomaisille, joten kaupunginvaltuusto on toimivaltainen päättämään asiasta.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

-